

Yaqinda Chekiyaning Praga shahrida bo'sib o'tgan «Praganing mo'jizaviy yulduzlari» VI an'anaviy xalqaro bolalar ijodiyoti ko'rlik-tanlovida yurtimiz yoshlari munosib ishtirok etishdi. O'ttizdan ortiq davlatdan o'quvchi-yoshlar qatnashgan ushbu tanlovda Chirchiq shahridagi 7-bolalar musiqa va san'at maktabining 2-sinf o'quvchisi Temur Mirahmedov fortepyano ijrochiligi bo'yicha bosh mukofotga sazovor bo'ldi. Shuningdek, mazkur maktab o'quvchilari - Sevinch Mirg'ulomova, Asadbek Madiyorov, Leonora Abdurahmonova, Yelena Gurchina, Ruan Safaraliyev bolalar liboslari namoyishi, xalq amaliy san'ati, fleyta ijrochiligi, xoreografiya kabi yo'nalihslarda birinchi o'ringa loyiq topildi.

www.tongyulduzi.uz

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N:15 (66972)

2014-yil

14-aprel

TONG YULDUZI

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

USTOZLARNING QUFLUG' MINBARI



Usabu sonda:

OTASINI
QUVONTIRGAN
BOLA

3-bet



HAKKA
XOLA NTMA
DEYDI?

5-bet

6-bet

«Yilning eng yaxshi fan
o'qituvchisi - 2014»
Respublika ko'rlik-tanlovi
g'oliblari aniqlandi.

Yilning eng yaxshi fan o'qituvchisi! Bu nomga sazovor bo'lish uchun bugungi kun muallimidan yuksak bilim, tajriba, mahorat va malakadan tashqari, zamonaviy texnologiyalardan umumli foydalana olish, doimo yangilikka intilib yashash talab etiladi. Aslida bugun respublikamizdagi barcha maktablarda ana shunday o'z kasbining mohir va jonkuyar fidoyilari mehnat qilishmoqda.

Mana, bir necha yildirki, yurtimizda o'tkazilayotgan «Yilning eng yaxshi fan o'qituvchisi» ko'rlik-tanlovi ushbu kash egalari orasidan eng ilg'orlarini saralab olish imkonini bermoqda.

Respublika ko'rlik-tanlovining bu yilgi shartlari anchagina murakkab bo'lib, ishtirokchilar har bir shart bo'yicha o'z bilim va malakalarini ishga soldilar. Ayniqsa, ingliz va fransuz tili fani o'qituvchilarining interfaol va yangi pedagogik tajribalari alohida sinovdan o'tkazildi.

Nihoyat, yurtimiz kelajagi bo'lgan siz yoshlarga zamonaviy va yangi metodlar bilan ta'limgartarbiya berishga intilayotgan ustozlarni munosib taqdirlash va rag'batlantirish payti yetib keldi.

(Davomi 2-betda)

USTOZLARNING QUTLUG' MINBARI



G'oliblar e'lon qilinadigan daqiqalarda Namangan shahridagi 6-ixtisoslashtirilgan davlat umumta'l'm maktabi o'qituvchisi Gulshan opa Mahmudovani ham hayajon bosdi. O'quvchilarini mehrini qozonib, ularga ingliz tilidan saboq berib kelayotgan muallimaning ham o'ziga xos tajribasi, dars o'tish uslubi bor. Yakunda bu muallim tanlovnning ingliz tili fani yo'nalişida 1-o'ringa loyiq ko'rildi.

Joriy yilgi tanlovgaga «Ta'l'm sifatini oshirishda amalga oshirmoqchi bo'lgan ishlarim» nomli yangi kiritilgan shardta bor tajriba va bilimmiň ishga solishimga to'g'ri keldi. Bunda, ayniqsa, 2012-2013-o'quv yilida AQSHda malaka oshirib qaytganim, shu yili Tailandda bo'lib o'tgan xorijiy tillar o'qituvchilarining o'quv-seminarida ishtirot etganim qo'l keldi, — deydi ustoz hayajon bilan.

Muallimaning yutuqlarini o'qib, «Bilim va intiluvchanlik muvaffaqiyatlar sari chorlashi rost ekan-da», deb o'layotgan bo'lsangiz, biz sizni yana bir g'olib ustoz bilan tanishitamiz.

Jismoniy tarbiya fani bo'yicha «Yilning eng yaxshi fan o'qituvchisi» deya e'tirof etilgan Jahongir aka Jinaliyev poytaxtimizning Yakkasaroy tumanidagi 48-umumta'l'm maktabi o'qituvchisi. Ustozining g'olib bo'lgani to'g'risidagi xabarни eshitib, shogirdlari qanchalik quvonishganini bir ko'z oldingizga keltiriring. Axir matabda jismoniy tarbiya fanini va bu murabbiyi yaxshi ko'rmaydigan o'quchining o'zi yo'q-da!

Suhbat davomida ushbu umumta'l'm matabining 7-«A» sinf o'quvchisi Samad Ahadov ustozи haqida so'zlash istagini bildirdi:

— Men darslardan so'ng voleybol to'garagiga qatnashaman. Shu kunga-



Z. NISHONLOVA, o'qituvchisi

cha shahar miqyosida o'tkazilgan musobaqalarda muvaffaqiyatlari ishtirot etib, murabbiyimiz ishonchini oqladik. Kelajakda ustozim kabi o'z kasbinining fidoyisi bo'lishni, sport bilan muntazam shug'ullanishni istayman.

Sayyora QODIROVA

QIZLAR BELLASHUVI

Yurtimizda bahor nafasi kezib yurgan ayni shu kunlarda respublikamiz maktabalarida iqtidorli qizlar o'rtasida ko'plab ko'rik-tanlovlardan o'tkazilmoqda. Ana shunday tadbirdirlardan biri bizning maktabimizda ham bo'lib o'di.

Kichik yoshdagagi sinflar o'rtasida «Jajji malika», yuqori sinf o'quvchilarini o'rtasida «Orasta qizlar», «Nafosat» ko'rik-tanlovlari o'tkazildi. Ishtirokchilar «Sog'lom bola yili»ga sahna ko'rishi, pazandalik, erkin mavzular bo'yicha o'z mahoratlarini namoyish qildilar.

Hay'at a'zolari qizlarning barcha shartlar bo'yicha chiqishlarini baholab bordilar.

Bayram so'ngida maktabimiz direktori Sh. Davronov g'oliblarni esdalik sovg'alari bilan taqdirladi.

Sano JONQULOVA,

Qashqadaryo viloyati, Muborak tumanidagi 5-umumta'l'm maktabi o'qituvchisi

18-aprel - Xalqaro yodgorliklarni va tarixiy joylarni asrash kuni

MOZIYDAN SO'Z OCHGAN BINOLAR

Aziz o'quvchilar, diyorimizda ajoddolardan avlodlarga meros bo'lib kelayotgan tarixiy obidalar, yodgorliklar juda ko'p. Ular davlatimiz tomonidan nomoddiy-madaniy meros sifatida asrab-avaylanadi, hatto ayrimlari YUNESKO-ning «Dunyodagi nodir me'moriy inshootlar» kitobiga kiritilgan.

18-aprel - Xalqaro yodgorliklarni va tarixiy joylarni asrash kuni munosabati bilan quyida sizlarga yurtimizdagagi tarixiy obidalarning ayrimlari haqida so'zlab bermoqchimiz:

POLVONQORI YODGORLIGI

Mazkur yodgorlik Xorazm viloyatining Xiva shahrida joylashgan. Ushbu obidani xivalik savdogar Polvonqori qurdirgan bo'lib, u shaharning janubisharqi qismida joylashgan. Madrasa bosh tarzi shimalga qaragan bo'lib, uning burchak qismlariga guldastalar ishlangan. Bosh tarzida darsxona va masjid, o'rtasida guinbazli miyonsaroy bor. Miyonsaroy orqali hovliga o'tiladi. Madrasa oldida alohida minora qad ko'targan bo'lib, uning yuqori qismi qubba shaklida yakunlangan. U rangli g'ishtlar bilan bezatilgan.



MILLATIMIZ FAXRI

Ulug'bek madrasasi dunyo ahliga ma'lum va mashhur temuriyorda Mirzo Ulug'bek tomonidan Samarqandda 1417-1422-yillarda qurilgan. Registon ansamblining g'arbida joylashgan, 2 qavatlari, to'g'ri to'rburchak tarhli ushbu obidaning bosh tarzi maydonga qaragan, mahobatli peshot mujassamatodan balandligi 16,5 metrga teng keng toqili ravvoq bor, uning yoni guldastalar bilan bezatilgan. Ravvoq tepasida yulduzli osmon aks etgan qanos bezaklar o'ziga xosligi bilan ajralib turadi. Guldasta tepasi muqarnas, sharafalar bilan yakunlangan. Ganch bilan ishlangan panjaralaridan ichkariga yorug 'lik tushib turadi. Mustaqillikdan so'ng ushbu obida qayta rekonstruksiya qilingan. Ulug'bek madrasasi me'moriy shakli, tuzilishi jihatidan Markaziy Osiyo me'morhiligidagi shu turdag'i binolar orasida eng mukammal yuksak san'at namunasi hisoblanadi.

Hurmatali o'quvchilar, qadimda ajoddolarmizning mashaqqatli mehnati evaziga bunyod etilgan me'moriy obidalarning ayrimlari bilan tanishdingiz. Ular millatimiz faxriga aylangan. Agar sizlarda ularni tomosha qilish ishtiyoqi tug'ilgan bo'lsa, albatta, ajoddolarmizning o'tmishi, tarixi yashiringan bu yodgorliklarni ziyorat qilishga boring.

YANGI KITOB TAQDIMOTI

Oltiariq tumanidagi
30-umumta 'lim maktabi
axborot-resurs markazi xodimlari
tashabbusi bilan O'zbekiston xalq
yozuvchisi Xudoiberdi To'xtaboyev
qalamiga mansub «Quyonlar
saltanati» asarining taqdimoti
bo'lib o'tdi.

Tadbirda maktab direktorining
ma'naviy-ma'rifiy ishlari bo'yicha



o'rribosari
Shoira Soli-
yeva, maktab
axborot-resurs
m a r k a z i
xodimi Risolatxon

Oripova va 8-sinfning faol
kitobxon o'quvchilari yozuv-
chinginayi va ijodiy faoliyatini,
balolarga atalgan asarlari haqida so'z
yuritishdi.

Tadbir so'nggida o'quvchilar sevimli
yozuvchimiz asarlari asosida sahna
ko'rinishlari namoyish etdilar.

Muhammadjon MAHMUDOV,
Farg'onan viloyati

MAKTABIMIZ 100 YOSHDA



O'tgan bir asr davomida bilim dargohimizni minglab o'quvchilar tamomlab, bugun
ularning ko'pchiligi turli sohalarda samarali faoliyat yuritib kelishmoqda. Hozirda
ta 'lim maskanimizda 1300 nafardan ziyod o'quvchiga 150 nafar o'qituvchilar bilim
bermoqda. Maktabimizdagi sinfonalarining barchasi zamonaliviy jihozlar bilan
ta'minlangan. O'quv laboratoriya, kompyuter xonalari hamda sport zali bizning
ixtiyorimizda. O'quvchilarining aksariyati «Tong yulduzi» gazetasini o'qiysi. Bir so'z
bilan aytganda, ilm dargohimiz bilan chin ma'noda faxrlanamiz.

Anvarjon ABDULLAYEV,
Qashqadaryo viloyati, Kitob tumanidagi 4-umumta 'lim maktabining
6-«B» sinf o'quvchisi

OTASINI QUVONTIRGAN

Nozimjonning yaxshi bir odati bor.
Maktabdan qaytgach, tushlik qilib olib,
birinchi galda uyg'a berilgan vazifalarni
bajarishga kirishadi. Darslarini tugat-
gach, onasidan ruxsat so'rab, o'rtoqlari
bilan biroz o'ynab keladi. Bugun ham
shunday bo'ldi. Uy vazifalarini bajargach
hovligi chiqmoqchi bo'lib turganida,
onasi kirib keldi.

— Darslarining qilib bo'ldingmi,
bolam? Ertaga xolanganlar mehmonga
kelisharkan, bozorga borasanmi
degandim?

— Ha, boraman, oyi, — dedi Nozimjon
oldidagi kitob-daftarlarini taxlab bir
chetga olib qo'yarkan.

Nozimjon pishiqqa bola. Otasi bilan
ko'pincha bozorga birga tushib o'rganib
qolgan. Narsaning yaxshisini tanlashni
biladi. Shu bois, onasini bozorning
ro'parasida turgan katta do'konga
boshladidi. Ular bir zumda barcha kerakli
narsalarni xarid qilishadi. Nazorat
kassaga borib, olgan mahsulotlarining
pulini to'ldidi. Onasi dastyori o'g'lidan
xursand bo'lib, endi chiqish tomon
yurganida, Nozimjonning ovozidan
hayron bo'lib ortiga o'girildi.



— Xola, to'lovni amalga oshirganingiz
haqidagi to'lov qog'oz'i bermadingiz-ku?

Sotuvchi ayol mushitdek bolanining
gapidan hayron bo'lib qoldi va zarda
bilan oldidagi kassa apparatini chetga
surdi.

— Nimaga o'zingdan kattalarga aq
o'rgatasan?



Qarag'ayda nechta «olma» bor?

(Sinfdosolar hangomasi)

Tanaffus bo'lishi bilan doska
yoniga chiqib olgan Shokirjon
maqtana ketdi:

— Men sinfdagi eng a'lochi
o'quvchiman. Hisoblash va
o'ylashda barchangizdan
aqliman. Kelajakda matematik
bo'lib ketsam, ajabmas!

Shokirjonning maqtanchoq-
ligidan biroz ranjigan Durdona
unga qaratash:

— Men bergen antiqa
savollarga javob topishing
dargumon. Uni hisoblab emas,
o'ylab topiladi, — dedi.

— Aytaver
savolningni,
men, albatta,
topaman.

Jannatxon O'RMONJONOVA,
Farg'onan viloyati, O'zbekiston
tumanidagi 19-umumta 'lim
maktabining 8-sinf o'quvchisi



Huquqingizni bilasizmi?

bilan tugashiga qiziqsa boshladilar.
Sotuvchi ayol shosha-pisha to'lov qog'ozini
yozib, jahli bilan Nozimjonga uzatdi.

— Ma, ol.

Nozimjon indamaygina qo'liga to'lov
qog'ozini oldi-da, onasiga ergashdi.

Ikkalasi bekat tonom borishar ekan,
onasini ranjigannamo tarzda o'g'liga so'z
qotdi.

— Bolam, shu bir parcha qog'oz senga
nimaga kerak, kap-katta odamni
hammanan oldida izza qilding.

Nozimjon onasining bu gapiga hayron
bo'ldi. Keyin bekatdag'i o'rindiqa
qo'lidigilarni qo'ydi.

— Oyi, bizning ustozimiz har oy
«Huquqingizni bilasizmi?» degan
mavzuda davra suhbat o'tkazadi. Biz
unda o'z huquqlarimizdan qanday
foydalananoyotganimiz haqida gapirib
beramiz. Bugungiday har bir kishi to'lov
haqidagi qog'ozni talab qilsa, buvalarimiz,
buvalarimiz nafaqalarini o'z vaqtida
oladilar-ku.

Kechki ovqat mahali onasi bugungi
voqeja haqida gap ochganida, otasi ham
xursand bo'ldi. Akasi, opasi oldida
Nozimjonni bu ishi uchun maqtadi.

Yusuf ABDULLAYEV

ELNING ERKA SHOIRI

Qo'shiq dilga malham, ruhga quvvat, jismga orom baxsh etuvchi san'at asaridir. Chin tuyg'ular ilo kuylangan navolargina yuraklarga nurdek kirib boradi.

Sevimli shoirimiz Muhammad Yusufning hofizlar tiliga tushib, qo'shiq bo'lmasan she'reni yo'q, hisob. Ular yozgan she'rler kuylar hamohangligida shuurimizga singib, qalbimizdan joy topgan. Shoiring xalgona ohang, ohorli tashbehtar, sodda va samimiyl uslubda yaratgan ijod namunalarini ko'ngil mulkimizga aylangan. Ayniqsa, uning ona, Vatan, do'stlik, tinchlik mavzusidagi yozgan she'rleri bizni eng pokiza tuyg'ular bilan yashashga undaydi. Shuning uchun Muhammad Yusufning ijodini xalqimiz sevib, mutolaa qildi.

Biz yoshlar ulug' shoirimizning she'rlerini yod olib, undan hayot yo'limizda dasturulamal sifatida foydalansak, maqsadga muvofiq bo'ladi.

Guliniso ISMATULLAYEVA,
O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti talabasi



Maktabning faollar zalida 6-sinf o'quvchisi Hasan Azimjonovning Muhammad Yusuf qiyofasini aks ettirgan surati, sevimli shoirimizning hayot va faoliyatini ifodalovchi stend, albom, bukletlar joy olgan.

Yangiyo'l tumanidagi 57-umumta'lim maktabida shoir tavalludiga bag'ishlab o'tkazilgan tadbirga ana shunday qizg'in tayyorgarlik ko'rildi. Dastlab maktabning sobiq o'quvchisi, Respublikada xizmat ko'rsatgan xalq ta'limi xodimi Muhayyo opa To'laganova so'zga chiqib, shoir haqida qiziqarli xotiralarini so'zlab berdilar. Boshlang'iç sindf o'quvchisi

Yulduz opa Nazarov a tashkillashtirgan tadbirni o'quvchilar she'r va kuy-go'shiqlar bilan davom ettirishdi. Tadbirga tashrif buyurgan taniqli bolalar shoiri Dilshod Rajab o'quvchilarga o'z kitoblaridan ulashdi. Yangiyo'llik shoir Erkin Akrom va «Yangiyo'l» gazetasi qoshidagi «Orzu» adabiy to'garagi a'zolari ham yig'ilganlarga o'z ijod namunalaridan o'qib berishdi.

Bayram so'ngida maktab o'quvchilaridan Nilufar Saidakbarova, Husan Azimjonov, Madina va Yulduz Magdiyeva, Mahbuba Nusratova, Nodira To'laganova kabi yosh adabiyotsevarlar o'z taassurotlarini so'zlab, ustozlarga tashakkur bildirishdi.

O'z muxbirimiz



NISHONOVA o'gina surat

ISHONCHNI OQLADIK

Bir kuni tanaffus paytida adabiyot fani o'qituvchimiz Feruza opa meni va dugonam Shahzodani o'z xonasiga chaqirib, shunday dedi:

— Muhammad Yusufning she'riaridan yod olinglar. Yaqinda shoiring tavallud kuniga bag'ishlangan tadbir o'tqazamiz. Tadbirda tumanimizdag'i barcha maktablardan iqtidorli o'quvchilar qatnashishadi, sizlardan umidim katta.

Ustozimizning bizga bildirgan ishonchlaridan xursand bo'lib ketdim. Uyimizdagi kutubxonamidan Muhammad Yusufning «Tanish teraklar», «Bevafko'p ekan», «Ulug'imsan, Vatanim» singari she'riy to'plamlarini olib, bir nechta she'rlerini yod oldim. Bundan tashqari, ustozlarimiz Feruza Tolipova, Muborak Omomliqova boshchiligidagi sahna ko'rinishi, raqsilar tayyorladik.

Kuni kecha Uchtepa tumanidagi 14-umumta'lim maktabining katta zalida orziqib kutilgan bayram tadbir bo'lib o'tdi. Unda men Muhammad Yusufning «Inson» nomli she'rini yoddan aytib berdim. Tayyorlagan sahna ko'rinishimiz esa hakamlar hay'ati tomonidan yuqori baholandi.

Dilbar PRIMOVA,
Uchtepa tumanidagi 296-umumta'lim
maktabining 6-«A» sindf o'quvchisi

TO'LQINJONNING YUTUG'I



ZUHRA o'gina surat

TISHI YO*Q-DA

— Shokolad bergen edim,
Nor bilan bo'lishg'in, deb.
Ranjitibsan ukangni,
Hammasini o'zing yeb.

— U kamni-chi, tog'ajon,
Norovt bilan ishi yo'q.
Chunki uning og'zida,
Birorta sog' tishi yo'q.

Tahririyatimizga kelayotgan o'quvchilar orasida «Tong yulduzi» gazetasini sevib mutolaa qiluvchi, undagi mazmuni she'r va qiziqarli hikoyalardan doimo zavq oluvchi yoshlari ko'pligi bizni quvontiradi. Ana shunday o'quvchilardan biri To'lqinjon Erkinovdir. U poytaxtimizdagi

114-umumta'lim maktabining 5-«B» sindfa a'lo baholarga o'qiydi. Sinf sardori bo'lgan bu tengdoshingiz bir necha yildan buyon suzish bilan shug'ullanib keladi.

— Ustozlarimidan juda minnatdorman. Qo'limga ilk bor qalam tutqazgan ustozim Sayyora Mahamatova, sindf rahbarim Dilfuza opa Hojiyeva mendan o'z yordamlarini aysashmaydi. 3-4-sindfa o'qib yurgan chog'imda ona tili fanidan o'tkazilgan olimpiadada qatnashib, maktab bo'yicha 1-o'rinni o'qib bo'lsam, bu yil tuman miyosida ikkinchi o'rinni qo'liga kiritdim. Bunday yutuqlarga erishishimda ota-onam qatori ustozlarimning ham mehnatty katta, — deydi biz bilan suhbata To'lqinjon.

Tengdoshingizning kelajakdag'i orzulari bir olam. U bolalikdan shifokor bo'lishni orzu qildi.

Biz To'lqinjonga, istaklaring
ijobat bo'lsin, deymiz!

Manzura UBAYDULLAYEVA

MAKTABDA JONLI BURCHAK

Dunyoda gullarni ko'rib zavqlanmaydigan inson topilmasa kerak! Poytaxtimizning Olmazor tumanidagi 29-umumta'lim maktabida o'tkazilgan «Gullar va qushlar» bayramini kuzatib, bunga yana bir bor amin bo'ldik. Tadbirda 5-8-sinf o'quvchilar o'zlarini o'stirayotgan gullari, parvarishlayotgan qushlari-yu ijodiy ishlari bilan qatnashib, jonli burchak tashkil etishdi. Ayniqsa, 8-«V», 6-«V», 7-«V», 7-«G» sindf o'quvchilarining jonli burchaklari barchada katta qiziqish uyg'otdi. Bayramda faol ishtirot etgan o'quvchilarini maktab direktori Zulfiya opa Sodiqova «Faxriy yorliq» va esdalik sovg'alarini bilan taqdirladi.

Tadbirni tashkillashtirishda o'quv-tarbiya ishlari bo'yicha direktor o'rinosbosari Naima opa Abidova va ma'naviy ishlari bo'yicha o'rinosbosari Mavluda opa Sultanovanning mehnatlari katta bo'ldi.

Muzaffar AHMEDOV



BAXTI KULGAN DIYORIMSAN,



Yulduz KARIMOVA,
Xorazm viloyati, Urganch shahridagi
17-umumta'lim maktabining 4-«D» sınıf
o'quvchisi

Sog'lom bolaning tomirida milliy g'urur, yurt ishqisi jo'sh uradi. Shu bois, o'quvchilar Vatan mavzusidagi tanlov-larga aslo befarq emaslar. Buni «Mustaqillik madhi bolalar ijodida» respublika an'anaviy tanloviga kelayotgan maktubar misolda ham ko'rshimiz mumkin.

Surxondaryo viloyati, Sherobod tumanidagi 2-umumta'lim maktabining 8-«A» sınıf o'quvchisi Mehrinigor Alimo-

SURXONIM

Oqayotgan suvlaring zilol,
Quyoshingni nurlari zarhal.
Tunda alla aytadi hilol,
Go'zallikda tengsiz Surxonim.

Shoirlaring she'rlar bitishar,
Baxshilaring terma aytishar:
Chiroyingni ta'rif etishar,
Madhingga so'z ojiz, Surxonim.

Oruzox POLVONOVA,
Surxondaryo viloyati, Termiz
shahridagi 3-umumta'lim
maktabining 8-sinf o'quvchisi



Quyida tengdoshlariningidan
tanlovga kelgan sara ijodiy ishlari
bilan tanishasiz.



O'g'iljon QADAMOVA,
Urganch shahridagi 26-umumta'lim
maktabining 4-«D» sınıf o'quvchisi

vaning qalbida Vatanga mehr-muhabbati bo'lmanida, «Vatanim bu shuhratim, shonim, tomirinda jo'sh urgan qonim», deb yozarmidi. Yoki Sirdaryo viloyati, Mirzaobod tumanidagi 21-umumta'lim maktabi o'quvchisi Durdona Bahodirova «Qushlar ham Vatan deydi», «Onam kabi mehr ko'rsatdi, baxtimizni tilaydi Vatan», deya o'z yurtidan faxrlanib, bizga maktub yo'llarmidi? Ezgulik bunyodkorlari bo'lmish yosh rassomlar ona tabiatining go'zalligidan ilhomlanib, o'z rasmlarida sog'lom bolaning sog'lom

Mahiyo NURULLAYEVA,
Xorazm viloyati, Gurjan tumanidagi
37-umumta'lim maktabining
6-sinf o'quvchisi



SPRING

In spring nature awakens from her long winter sleep.

The trees are filled with new life, the earth is warmed by the rays of the sun, and meadows are covered with fresh green grass. The wood and forests are filled with the songs of the birds. The sky is blue and cloudless. At night, millions of stars shine in the darkness.



New words

Mushroom - qo'ziqorin
Pick - termoq
Star shine - yulduzlar charaqlamoq
Nature - tabiat
To awaken - uyg'onmoq
Wood - o'rmon
Wildflowers - yovvoyi gullar
Darkness - qorong'ilik
Meadows - maysazor
Ray - shu'la

Nigora ABDUNAZAROVA tayyorladi



O'ZBEKISTON!

hayotini aks ettirisharmidi? Surxondaryolik Hilola Hikmatova, Sevara Toshtemirova, Husnidil Panjiyeva, Ahror Ermuhammadov, buxorolik Farrux Mo'minov, Farzona Shokirova, Bekzod va Behruz Dalirovlar, farg'onalik Ruxsora Abdulazizova, namanganlik Robiya Mirzayeva, xorazmlik Mahliyo Nurullayeva, eh-he, bu ro'yxatni uzoq davom ettirishimiz mumkin. Ularning ijodiy ishlari maqtashga arzigulik.

Quyida tengdoshlariningidan
tanlovga kelgan sara ijodiy ishlari
bilan tanishasiz.

YURAGIMDA BOR FAXR

Men o'zbekning qiziman,
Yuragimda bor faxr.
Ota-onam boshimda,
Menga bag'ishlar g'urur.
Yurtimizdir ajoyib,
Imkonlarimiz bisyor.
Barcha tilni bilishda,
Bizga doim omad yor.
Milliy bor xalqimda,
Keksalari hurmatda.
Salom berar kattaga,
Izzatdadir kichikka.
Samarqand-u Buxoro,
Jalb etar sayyoohlarni.
Binokor ustalar-chi,
Bunyod etgan ularni.
Hozirda ham obodlik,
Davom etar elimda.
Ko'rkam binolar barpo,
Bo'layotir har damda.

Dilso'z QOSIMOVA,
Navoiy viloyati, Zarafshon
shahridagi 10-umumta'lim
maktabining 4-«G» sınıf o'quvchisi

OUR SCHOOL UNIFORM (BIZNING MAKTAB FORMAMIZ)



Simple test

We put our books, pens,
copy-books in it, this is a
a) ribbon;
b) blazer;
c) book bag.

Only girls wear with blouse
is a
a) shirt;
b) skirt;
c) rucksack.

Especially boys wear but
girls also use it. What is this?
a) skirt;
b) tie;
c) blouse.

O'zDJTU talabasi
Dinara SHAKIROVA tayyorladi



VATAN

O'zbekiston – ulug' diyor,
Havosi xush, suvlar bol.
Ozod elning oboz yurti,
Baxt keltirdi hur Istiqlol.

Ona Vatan, mangu yasha,
Jaranglayver ovozimda.
Tinchlik degan buyuk qo'shiq,
Yangrab tursin sho'x sozimda.

BAXTIMIZNI KUYLAYMIZ

Mustaqil yurt farzandiman,
Ota-onam dilbandiman.
Boshimizda bor soyabon,
Ona xalqim bo'lisin omon.

Yurtimiz tinch, farovon,
Gulga to'lisin keng jahon.
Yo'limizni yoritib,
Yashnasin O'zbekiston.

Doin bo'lgay madadkor,
Ajdodlarning ruhi yor.
Ezgulikka intilgan,
Xalqimiz bor bunyodkor.

Mustahkam oilamiz,
Ahil, inoq yashaymiz.
Biz o'zbek farzandlari,
Baxtimizni kuylaymiz.



AZIZ MAKTABIM

Sado bergay har gal qo'ng'iroy,
Chog'lanamiz yangi yo'llarga.
Maktabdag'i o'tgan kunlarim
Zavq beradi mudom dillarga.

Unutilmas bolalik chog'i,
Ustozlarning o'git, sabog'i.
Yaxshi yo'llar chorlaydi mudom,
Ezgulikning yo'qdir adog'i.



Vatan nomi bilan yashayman,
Ulug' inson bo'lish maqsadim.
Senga ta'zim, senga tashakkur,
Qadrdomim, aziz maktabim.

Sevara UMARALIYEVA,
Jizzax viloyati, Baxmal tumanidagi
45-umumta'lum maktabining 9-«A» sinf o'quvchisi

BOLALIKDAN SIR AYTS...

Qo'ng'iroydek ovozin,
Jaranglatib she'r aytса.
Yuksak bo'lar parvozi,
She'rларини zo'r aytса.

Ular aytgan she'rini
Tog'lar aytса, qir aytса.
Baland qo'yib ovozin,
Osmon aytса, yer aytса.

Bolalarcha beg'ubor,
Jaranglatib she'r aytса.
Ilhom bo'lar senga yor,
Bolalikdan sir aytса...



IQROR

(Sinfdoshim tilidan)

Yozgan edim partaga,
Tashlolmadim o'chirib.
Muallim der: «Bu ishni
Bo'imas sira kechirib!»

Yozgandim-ku, o'zimmas
Muborakning ismini.
Haitto asrab yuraman,
Yashirinchcha rasmini.

Uning uchun chidayman,
Mayli, berishsa dakki.
Eh, lekin Muborakning,
Xafa bo'lgani chakki...



Zilola G'AYBULLAYEVA,
Navoiy viloyati, Xatirchi tibbiyat
kollejining 1-bosqich o'quvchisi

KO'KLAM SOG'INCHI

Tog' ustida yaltirab
Qor ko'rinar, qarang, huv.
Qir qo'ynida jildirab,
Oqib kelar tiniq suv.

Qorboboning ko'z yoshi,
Maysa gullar taqibdi.
Ko'klamning ilk quyoshi,
Tog'da gulxan yoqibdi.

Zamin esa uyg'onib,
Dalalarini yashnatar.
Tunlari oy to'lg'onib,
Samo sochmish yerga zar.



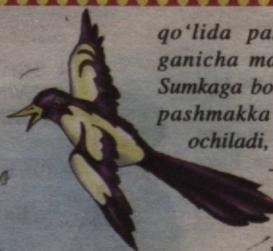
Mohiniso BOBOQULOVA,
Samarqand viloyati, Pastdarg'om
tumanidagi 18-umumta'lum maktabining
7-«A» sinf o'quvchisi

HAKKA XOLA NIMA DEYDI?

Bahrom haqida

Turishini qarang, qo'li cho'ntakda, og'zi
qulog'ida. Xuddi birov tekinga xo'rozqand
berayotgandek iljayadi. Undan ko'ra, uyla kirib
«Alifse»ni titkilasang-chi, ko'chada nima bor
senga.

O'taketgan qizg'anchiq bola shu Bahrom.
Tunov kun qarab tursam, bir qo'lida sumka, bir



qo'lida pashmak, shipilla-
ganicha maktabga ketyapti.
Sumkaga boqib asti bujmaysa,
pashmakka qarab chehrasi
ochiladi, deng.

– Ho', Bahromboy,
– dedim unga, –
qo'lingdag'i
narsani ikkiga taq-
simlasak, qalay bo'larkin?

To'g'ri-da, hozirgi bolalar
judayam olg'ir.

Galvars bola bunga tushunar-
midi? Ko'njadi, ochko'z Shundan
keyin, mana bo'lmasa, dedim-u.
shartta uning sirini ochib tashladim.
Qanaqa sir, deysizmi? Hali eshitmagani-
misiz? Mayli, aytam ayta qolay, siz ham
o'zimizdansiz.

Aniq bilamanki, bu yil birinchi sinfga
o'tinchi sentabrgacha tug'ilgan
bolalarni qabul qilishdi. Bahrom esa
to'rtinchi oktabrda tug'ilgan. Buniyam
aniq bilaman. Shunga qaramay,



Anvar OBIDJON,
O'zbekiston xalq shoiri

to'polonda u ham maktabga ilashib goldi.
Bilsam-bilmasam, o'qituvchilarini uning
hujjatini tuzukroq tekshirib ko'rishmagan.
Bolaning aqli kalta bo'lsayam, bo'y i
qurg'ur balandgina. Ana shu bo'yiga
qarab turib, uni bilmasdan maktabga
opgo'yishgan, deb o'ylayman.

Qisqasi, Bahrom qizg'anchiqning sir-
asrorini bir-ikkitasiga sekin shipshitib
qo'ydim. Dunyoda siz bilan menga
o'xshagan maydagaplari ko'p. Bittasi
bo'lmasa, boshqasi bu sirni oxiri maktab
direktoriga yetkazishi turgan gap. Shu'dan
keyin, hujjat tekshirish boshlanadi. Bir vaqt
qarabsizki, kelasi yilgacha xayr, deyishib,
Bahromboyni maktabdan o'chirib
yuborishadi. O'shanda bir yayrab ermak
qilamiz-a...

Farosat yo'q-da bolada. Agar farosati
bo'lsa, kelib-kelib Hakka xoladan bir
cho'qim pashmakni ayab o'tirarmidi?

OSIYO CHAMPIONATI BOSHLANDI

Poytaxtimizdagi badiiy gimnastika bo'yicha bolalar o'smirlar respublika ixtisoslashgan olimpiya zaxiralarini sport maktabida o'smirlar va qizlar o'rjasida sport gimnastikasi bo'yicha Osiyo Championati boshlandi.

Xalqaro gimnastika federatsiyasi ko'magida Osiyo gimnastika ittifoqi, O'zbekiston gimnastika federatsiyasi, O'zbekiston Respublikasi Madaniyat va sport ishlari vazirligi tomonidan tashkil etilgan ushbu yirik musobaqa osiyolik yosh gimnastikachilar uchun joriy yil 16-28-avgust kunlari Xitoyning Nankin shahrida o'smirlar o'rjasida bo'ladigan II Olimpiya o'yinlariga yo'llanma beradigan saralash turniri vazifasini o'taydi. Musobaqada qit'aning 22 mamlakat terma jamoalari g'oliblik uchun bahs olib borayotgani, turnirming qanday nufuzga ega ekanini ko'rsatib turibdi.

Shu o'rinda aytib o'tish kerak, sport gimnastikasi dunyoda eng ommaviyashib borayotgan sport turlaridan biri bo'lib, u o'zining murakkab elementlari, jozibadorligi bilan alohida ajralib turadi. Quvonarlisi, bugun mamlakatimizda ham sport gimnastikasi bilan

shug'ullanayotgan yoshlar soni tobora ortib bormoqda. Bu esa sportchilarimizning xalqaro maydonlardagi ulkan g'alabalariga puxta zamin hoziramoqda.

Jumladan, jahon championati va Olimpiada o'yinlari sovrindori bo'lgan Anton Fokin, Pekin olimpiadasida bronza medalni qo'lga kiritgan trampolinchi Yekaterina Xilko bilan yurtdoshlarimiz haqli ravishda faxlanishadi. Eng quvonarlisi, bugun ana shu aka-



opalarining izidan borib, sportga mehr qo'yayotgan yoshlarning safi yanada kengayib bormoqda.

Osiyo championatining ochilish marosimida so'zga chiqqanlar ham mamlakatimizda bolalar sportiga ko'rsatilayotgan e'tibor o'zining ijobjiy samarasini berayotganini ta'kidladilar.

Musobaqada o'g'il bolalar o'nta, qizlar to'q-qizta olimpiya yo'llanmasi uchun raqobatlashadi. Belgilangan qoidalarga binoan bir mamlakat vakillariga ko'pi bilan ikkita yo'llanma beriladi.

Osiyo championatida yurtimiz sharafini o'n nafar sportchimiz himoya qiladi.

Sport sahifamiz orqali xalqaro musobaqlarda Vatanimiz nomini munosib himoya qilayotgan iqtidorli tengdoshlarimiz haqida o'qib, ular erishayotgan yutuqlarga chin dildan havas qilayotgan bo'lsangiz kerak-a? Unday bo'lsa, sport hayotining bir bo'lagiga aylansin, deymiz. Zero, sog'lom turmush tarziga roya qilish muvaffaqiyatlar garovodir.

Sa'dullo TURSINOV



Maktabimizning 7-«B» sinfida o'qiydigan Sardorbekka barchamiz havas qilamiz. Suratda ko'rib turaganingizday, uning shoda-shoda medallari bor.

BO'LAJAK MURABBIY

Ta'limgaz maskanimizning faxri hisoblangan Sardor Isroilov yetti yildan buyon sportning suzish turi bilan shug'ullanadi. Yosh sportchi suzish bo'yicha respublika miyosida o'tkazilgan ko'plab musobaqlarda oltin va kumush medallarga sazovor bo'lgan. U kelajaka uestozi Dadaxon aka Karimov kabi murabbiy bo'lishni orzu qiladi. Bundan tashqari, bo'sh vaqtlarida rasm chizish va badiiy kitoblar o'qishni yoqtiradigan maktabdoshim o'quv dargohimizda o'tkaziladigan turli tadbirdorda ham faol qatnashadi. She'r va g'azallar yodlashda unga hech birimiz tenglasha olmaymiz.

Sardorbek xotira va irodani mustahkamlashda sportning o'rni katta ekanini ta'kidlaydi. Va barchamizni sport bilan shug'ullanishga chorlaydi.

Barno MAMAJONOVA,
Toshkent shahar, Shayxontohur tumanidagi
59-umumta'lum makkabining 5-«B» sinf o'quvchisi

XALQARO TURNIRDA

8 ta MEDAL

Qirg'izistonda figurali uchish bo'yicha 5-16 yoshli sportchilar o'rjasida o'tkazilgan xalqaro turnirda mamlakatimiz vakillari bitta oltin, ucta kumush va to'rtta bronza medalini qo'lga kiritishdi.

O'zbekiston, Qozog'iston hamda mezon sportchilar o'rjasida o'tkazilgan mazkur xalqaro turnirda Anastasiya Sazanovaning chiqishi hakamlar tomonidan yuqori baholandi va iste'dodli sportchimiz eng yuqori ball jamg'arib, oltin medalga sazovor bo'ldi.

Terma jamoamiz hisobiga kumush medallarni Rustam Karimov, Timur Zvyagin va Amirxon Ismatullayev keltirishgan bo'lsa, Muhammadjon Yerkebayev, Shohsanam Tohirova, Darya Svobodina va Mariya Odintsova bronza medali bilan taqdirlanishdi.

Endi yosh sportchilarimiz joriy yilning 25-27-aprel kunlari Rossianing Odintsova shahrida o'tkaziladigan xalqaro turnirda ishtirok etishadi.

Shoh MUHAMMAD



TOPISHMOQLAR

Yoz fasida qizitar,
Qishda esa ilitar.
Charaqlaydi berib tob,
Ayting, bu nima?..



Oppoq yo'lida iz qoldirar,
Harflardan so'zlar tuzar.
Paydo bo'lar qiyofa ham,
Nomin aytsam sizga...

Sariq, qizil rangi bor,
Bo'y-basti ham purviqor.
Darmondoridir asli,
Bilsangiz, nomi...



Rangim yoqut misoli,
Men yorqinlik tiomsoli.
Qarindoshim tog'olcha,
Mening nomim, bu...



Qishda qor so'ramaydi,
Yozda ham erimaydi.
Sovitgichdan olgan chog',
Erib ketar...



To't oyoqda turadi,
Charchashni hech bilmaydi.
Nomin topding, hartugul,
Stol emas, bu...

Abdulboriy ZIYODOV



HUSHYOR BO'LING!

Aziz o'quvchilar! 17-aprel - Yong'in xavfisligi xodimlari kuni ekanligini bilasizmi? Ushbu kasb egalari siz bolajonlarni yong'inning turli ofatlaridan saqlash yo'lida sidqidildan mehnat qiladilar. Buning uchun, eng avvalo, o'zingiz xavfsizlik qoidalariiga riyoq qilishingiz zarur.

Misol uchun, bir vaqtning o'zida xonadondagi bir nechta texnika vositalalaridan foydalishish salbiy oqibatlarga olib keladi. Deylik, xonadonda muzlatigich, televizor tokka ulangan vaqtida dazmol, kompyuter, mikrofon qolni pech kabi yana bir qancha maishiy texnika jihozlarini ishlathish xavfsizlik qoidalariiga zid hisoblanadi. Shuning uchun, kompyuterdan uzoq vaqt foydaladanigan ba'zi bolajonlarimizga o'z sog'liqlari bilan birgalikda elektr tokini tejashini ham esdan chiqarmaslikni eslatib o'tmoqchimiz.

Doin hushyor bo'ling, aziz o'quvchilar!

Tohir NORMATOV,
14-HYOQ kichik inspektori, serjant

8

TONG YULDUZI

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy barakati Markaziy
Kengash,
«SOQ-LOM AVLOD UCHUN» hukumatiga
qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya fondi.

Bosh muharrir
Feruza ADILOVA

Gazeta O'zbekiston Matbuot
va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
Omonulla YUNUSOV,
Abdug'ani XOLBEKOV,
Bahodir G'ANIYEV,
Svetlana INOMOVA,
Murtazo SULTONOV,
Zoir ISAJONOV,
Feruza JALILova,
Sa'dullo TURSINOV
(Bosh muharrir o'rinnbosari),
Sobiton TURG'UNOV,
Zikrilla TESHABOYEV

Navbatchi
muharrir
Axtamkul
KARIMOV
Rassom
Feruz
MATYOQUBOV
Dizayner
Olovuddin
ORIPOV

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail:
info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz

Tel/faks: 244-63-08
Tel/faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston» NMUda
chop ettili.
Tahririyatga kelgan barcha
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni
chiqadi.
Shakli A-3, 2 bosma taboq.

ISSN 2010-6092
Adadi - 53609
Buyurtma N: J 9648

JONIVORLAR OLAMI

Aziz o'quvchilar! Sahifamiz orqali turli jonivorlar haqida kerakli ma'lumotlarga ega bo'layotgandirsiz-a?
Bugun sizlarga kemiruvchilar turkumiga mansub bo'lgan yumronqoziq haqida ma'lumot bermoqchimiz.

yumronqoziq

Yumronqoziq Yevroosiyo va Shimoliy Amerika pashtekisliliklari, tog'li hududlarda va tundrada hayot kechiradi. Bu jonivorning yigirmadan ortiq turi bo'lib. Qozog'iston va Markaziy Osiyo hududida uning sariq yumronqoziq deb ataladigan turi ko'p uchraydi. Bundan tashqari, uning uzun dumli, kolumbiya, kulrang va eng kichkina yumronqoziq kabi turlari ham bor.

Uning tanasi oqish, qo'ng'ir, kulrang, qum rangda bo'jadi. Yumronqoziq inining bo'y 3 metr dan 7 metrgacha, eniga esa 15 metrgacha bo'lishi mumkin.



Qishki uyquga ketgan yumronqoziq yetti yoki sakkiz oydan so'ng uyg'onadi. Mart oyining oxiri, aprel oyining boshlaridan u yana o'ziga ozuqa izlay boshlaydi. Yumronqoziq barcha kemiruvchilar kabi turli urug'larni yig'adi, o'simliklarning yeti osti va osti qismalari bilan oziglanadi. Bu jonivorning goziq tishlari bo'lmaydi. Aksincha, kurak tishlari yirik va o'tkirdir. U ana shu tishlari yordamida qattiq ozuqalarini ham maydalaydi.

Ona yumronqoziq yilda bir marta ikkitadan sakkizi tagacha bolalaydi.

ZUBAYDA

Bu qiziql!



Kompyuter sichqonchasi ni 1968-yili Duglas Engelbart ixtiro qilgan.

«PC» qisqartma belgisi sizga juda yaxshi tanish. U «personal kompyuter», ya'ni «shaxsiy kompyuter» degan ma'noni anglatadi. Dastlabki shaxsiy kompyuterni esa 1978-yili AQSHda yashovchi Stiven Jobs va Stiven Voznyak yaratishgan.



«Polaroid» rusumli fotoapparat parat 1947-yili amerikalik Edvin Lend tomonidan ixtiro qilingan.

Kamera ichiga suratni bir daqiqada ishlab chiqaradigan mikrolaboratoriya o'rnatilgan. 1963-yildan boshlab ushbu apparatning rangli suratlarni sanoqli soniyalar ichida tayyorlay oladigan yangi avlodiy paydo bo'lgan.

BONU tayyorladi

Ona tabiat



To'tilarning uchinchi oyoqlari haqida eshitgannamisiz? Bu ularning baquvvat tumshuqlari bo'lib, daraxt shoxlarida bemalol harakatlanish imkonini beradi.

* * *



Piranya - bu qanday jonivor ekan, deya qiziqayotgan - dirsiz? Tishlari baquvvat va arradek o'tkir bu jonzot baliqlarning bir turidir. U suvdan o'zini erkin tutib, ba'zida keskin harakatlar qiladi. Uning bu harakatlari bir zumda har qanday jonivorga hujum qila olish imkonini beradi.

ZUHRA tayyorladi

14-aprel 2014



Tuzuvchi: Fayzulla ABDULLAYEV